

díjba megy. Tizenkét éven át volt az Orsz. színészegyesület igazgató tanácsosa, egy ízben alelnöke. Főbb szerepei: Bánk bán, Romeo, Adám (Ember tragédiája), Essex gróf, Hamlet, Ocskay brigadéros, Vasgyáros, Aranyember voltak. Mint rendező is működött. 21 éves korában a Nemzeti Színházban vendégszerrepelt a Himfy, Essex gróf és Marianna főszerepében. Pozsonyban 1901 márc. ban az Ocskay brigadéros premierje után a Burg színház kínálta meg szerződésel, azonban az ajánlatot nem fogadta el. Mint nyugdíjas, néhányadmagával 1928-ban megalakította a Magyar nyugdíjas színészek egyesületét, melynek alelnökévé választották meg. Színműve: „Aszszonyok”, színmű 3 felv. Bem. 1911 máj. havában, Debrecenben. Első neje: Csige Böske, színésznő, sz. 1880 okt. 10-én, Aradon. Színészgyermek; atyja Csige Lajos baritonista, anyja Szabó Ilka drámai hősnő. Szabadkán a zárda növényede, ahonnan kilépve, 14 éves korában színésznő lett. Első fellépte Halmay Imre szabadkai társulatánál a „Kis lord” címszerepe volt. Attól kezdve éveken át a magyar színészet kimondottan legjobb naivája. 17 éves korában mint Krecsányi Ignác társulatának tagja ment férjhez Turi Elemérhez. — Pozsony—Temesvárbuda — Sopron — Szombathely — Arad színpadjain sok őszinte sikert ért el. 1914-ben elvált férjétől. Jelenleg nyugdíjas, újból férjhez ment és Aradon él. (V. ö. I. köt. 294. old. II. hasáb. —) Második neje: Károlyi Sári, színésznő, (cs. n. nemes kanizsai Kumberger Sarolta), sz. 1892 nov. 30.-án, Kisbecskereken, Temes m. Színészakadémiát végzett és 1911-ben Hidvéghy Ernőnél kezdte a pályát, drámai hősnői szerep körben. Szatmár, Kecskemét és Debrecen színpadjain aratja nemsokára újabb sikereit. Ezután filmszínésznő lesz. 1917-ben férjhez ment. A háború után a Várszínház kiváló együttesének egyik dísze. Mint szavalóművész is sikert aratott úgy a fővárosban, mint az ország nagyobb városaiban. Fiatalon vonult vissza a művészpályától.

Túróczy József pesti munkásemberről az 1835-ben épülő Nemzeti Színházzal

kapcsolatban, a következő érdekes feljegyzést találtuk: „Mindjárt eleinte, midőn az alapot ásni kezdék, jő egy ember, feleségestől, talyigával és ásóval; semmit sem szől; hanem munkához fog és dolgozik erősen a többi munkással. Másod, harmad és negyednap folyvást megjelen 's a' legbuzgóbb munkás; ő első, ki ásóhoz nyul 's utolsó, ki azt leteszi; felesége szorgalmasan földet talyigáz.” („Erdélyi Híradó”, 1835. nov. 17. és „Jelenkor”, 1835. 89. sz. 1. old.)

Túrócszentmártoni színészet. A felvidéken játszó társulatok állomáshelye. Egy magyar műkedvelő egyesület is működött itt, mely 1880 dec. 26.-án tartotta első előadását. Ez avatta fel 1888 febr. 19.-én a megyeház dísztermében létesített színháztermet is, mely alkalommal Rákosi Jenő prólogusa: „A honi múzsa szózata”, „A miniszter előszobájában” és a „Közügyek” kerültek előadásra. Utóbb a város az északmagyarországi színikerülethez csatlakozott. 1901—02-ben Fehér Károly, 1903-ban Halmay Imre, 1905-ben dr. Farkas Ferenc, azután Szabados László, 1916-ban Krasznai Ernő színigazgató társulata játszott a városban. (A tót kulturhelyiséget (DOM), ahol szépen felszerelt színház volt, magyar előadások részére nem engedték át.)

Tuolla Emma, világhírű olasz énekesnő, sz. 1859-ben, Turinban. 1883 máj. 5.-én lépett fel először a Nemzeti Színházban, a „Troubadour” Leonorájában. 1883 nov. 5.-én hosszabb pesti vendégszereplése közben — aláírta azt a szerződést, melynek értelmében a következő évtől kezdve 3 éven át „mint vendég” — kilenc hónapig — énekelne, az épülő új M. Kir. Operaházban, havi 4000 frt. fellépti díjért. E fellépti díjak fellépésenként voltak beosztva, s amely estén nem énekelt, levonhatták. Összes fellépti díjai egy évre 3600 frtot tettek ki. Budapestről, 400 est után, állandó diadalainak színhelyétől, 1887 jan. 20.-án búcsúzott el a „Sába királynője” címszerepében. Az 1913—14.-i évadban ismét itt működött, de mint énektanárnő.